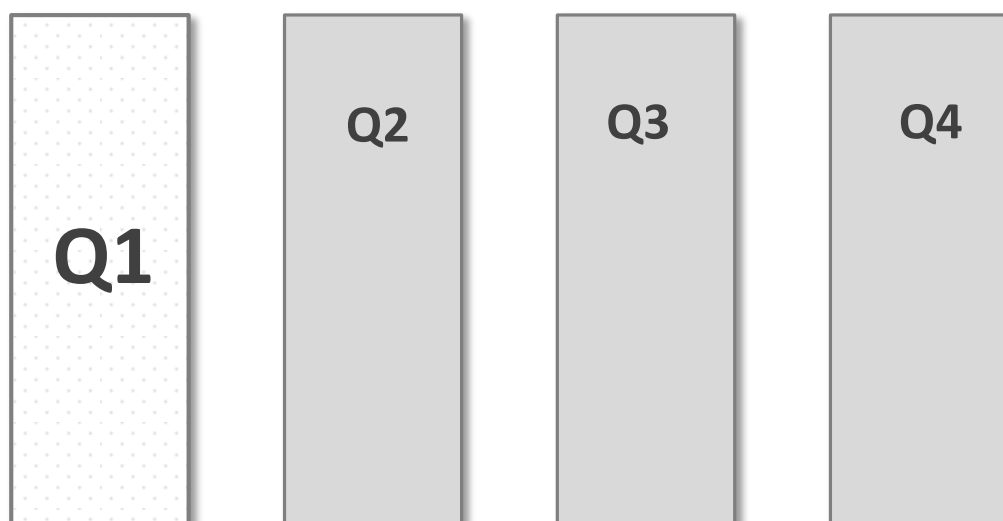

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

АКТУЕЛНА ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА

Q1 2019.

БЕОГРАД, мај 2019.

Актуелна привредна кретања

Бр. Q1/2019.

Актуелна привредна кретања Министарства привреде, представљају аналитички преглед привредних трендова и пресек актуелног стања српске привреде. Анализе указују на проблеме у појединим привредним областима и на основне правце мера и активности које Министарство привреде предузима у циљу њиховог превазилажења. Анализе садрже и компаративни преглед економских кретања са земљама ЕУ и земљама у региону југоисточне Европе. Публикације приказују и актуелне аналитичке прилоге из појединих привредних области.

Издавач:

Министарство привреде
Сектор за приватизацију, стечај и индустријски развој
Одељење за индустријски развој
Београд, Кнеза Милоша 20

Аутори:

Светлана Николић, Светлана Милошевић, Слободан Ђурић

Припрема за штампу:

Светлана Николић и Светлана Милошевић,

Штампа и дистрибуција: Министарство привреде 2019.

© Умножавање публикације и њених делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Министарству привреде

САДРЖАЈ

Актуелна привредна кретања - резиме	1
Индустрија	3
Грађевинарство	9
Трговина на мало	10
Спољна трговина	11
Пословна демографија	13
Тржиште радне снаге	14
Зараде	17
Потрошачке цене	20
Цене произвођача индустријских производа за домаће тржиште	21

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	<u>Ø 2018</u> <u>Ø 2017</u>	<u>Q1 2018</u> <u>Q1 2017</u>	<u>Q2 2018</u> <u>Q2 2017</u>	<u>Q3 2018</u> <u>Q3 2017</u>	<u>Q4 2018</u> <u>Q4 2017</u>	<u>Q1 2019</u> <u>Q1 2018</u>
Индустрија	1,3	5,9	2,2	-2,7	-0,8	-1,9
- Прерађивачка	1,9	4,4	1,9	0,1	0,7	-1,9
Извоз робе	8,1	8,7	6,7	8,1	9,2	6,9
Увоз робе	13,0	12,3	11,1	18,9	13,6	9,0
Трговина на мало	4,2	3,2	3,3	4,9	6,1	8,6
Запослени	3,3	3,3	3,2	3,8	3,4	2,7
Незапослени	-10,4	-10,1	-10,1	-10,5	-10,8	-9,1
Нето зараде	4,4	3,8	4,8	4,2	5,3	6,9*
Инфлација	2,0	1,6	1,9	2,4	2,0	2,6**

*Извор: РЗС и МП-истраживање, *Подаци су за I-II 2019. **Подаци су за I-IV 2019.*

Актуелна привредна кретања 2019.
припремљена је на основу података доступних до 30. априла 2019.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Основне карактеристике привредних кретања у периоду јануар-март 2019. године:

- *Реални раст БДП* у првом кварталу 2019. године у односу на исти период претходне године износио је **2,3%** (флеш процена РЗС.). Успоравање у односу на 2018. годину дугује се базном ефекту код пољопривреде, успоравању раста зоне евра, уведеним квотама на извоз челика у ЕУ и таксама на производе који се испоручују на Косово и Метохију. Позитиван допринос потекао је од грађевинарства и услужних сектора, што указује на то да ће привредни раст у овој години бити заснован на домаћој тражњи.
- *Пад укупне индустријске производње* -1,9%, рударства -3,1%, прерађивачке индустрије -1,9% и сектора снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом -1,4%. Разлози пада индустријске производње су ремонти у НИС, као и увођење такси на производе који се испоручују на Косово и Метохију.
- *Промет у трговини* на мало бележи раст од 8,6%. Дугорочни тренд је стабилан и благо растући. У структури промета забележено је реално повећање код свих агрегата Класификације делатности: непрехрамбени производи 11,6%, моторна горива 11,6% и храна, пиће и дуван 1,1%.
- *Укупна спољнотрговинска робна размена износила је 9,6 млрд. EUR* (извоз 4,1 млрд EUR, а увоз 5,5 млрд.EUR) и остварила је раст од 8,1% на међугодишњем нивоу. Извоз забележила раст од 6,9%, а увоз робе за 9,0%. Дефицит робне размене је повећан за 15,6%. Покривеност увоза извозом је 74,0%.
- У периоду јануар-април 2019. године основано је 14.421 привредних субјеката (11.322 предузетника и 3.099 предузећа), а угашено 8.551 (7.557 предузетника и 994 предузећа). Нето-ефекат укупно (однос броја основаних и угашених привредних субјеката) је 1,7 и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 17 нових.
- Настављени су позитивни трендови на *тржишту рада*: број запослених повећан за 2,7%, а укупан број незапослених смањен за -9,1% на међугодишњем нивоу. На раст запослености утицао је пораст броја запослених код приватних предузетника и запослених код њих и запослених код правних лица. У структури укупне формалне запослености 93,3% (2.016.171 лице) су у радном односу, 3,2% (69.976 лица) су ван радног односа и 3,4% су регистровани индивидуални пољопривредници (73.793 лица).
- *Запосленост у прерађивачкој индустрији повећана је за 4,7%* (20.399 лица). Од укупно 23 области прерађивачке индустрије, забележен је раст запослених у 17, а пад у 6 области. Највећи пад забележен је у производњи: дуванских производа, текстила, кокса и деривата нафте, хемикалија и хемијских производа, осталих саобраћајних средствима и осталим прерађивачким делатностима, док је највећи раст остварен у производњи: моторних возила, приколица и полуприколица, прехрамбених производа, металних производа, осим машина и производи од гуме и пластике.
- Реални раст *просечне нето зараде* у периоду I-II 2019. године је 6,9% и износила је 53.470 динара или 452,2 EUR, а у прерађивачкој индустрији 47.482 динара (404,1 EUR). Позитивна кретања на тржишту рада, која се огледају у расту запослености и зарада утицала су и на повећање нето масе зарада за 14,2%.
- *Инфлација* – у периоду I-IV 2019. године је забележила раст од 2,6% и у оквиру је циљане инфлације од $1,5 \pm 3\%$.

Табела 2. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Q1 2019 Q1 2018
РЕАЛНИ СЕКТОР										
Бруто домаћи производ	мг.стопе, у %	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,8	3,3	2,0	4,3 ¹	2,3 ¹
Бруто домаћи производ	мил. EUR	35.432	33.679	36.427	35.468	35.716	36.723	39.183	42.780	-
Бруто домаћи производ РС	EUR	4.896	4.677	5.083	4.973	5.034	5.203	5.581	6.110	-
Индустријска производња	мг.стопе, у %	2,5	-2,2	5,5	-7,3	7,3	5,2	3,9	1,3	-1,9
Рударство	мг.стопе, у %	9,8	0	5,3	-15,8	12,2	3,2	2,2	-4,8	-3,1
Прерађивачка инд.	мг.стопе, у %	-0,2	-0,9	4,8	-4,8	5,7	6,0	6,3	1,9	-1,9
Снаб.ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг.стопе, у %	9,7	-7,1	8,1	-14,9	12,2	2,7	-6,2	1,2	-1,4
ТРЖИШТЕ РАДА										
Запослени	у хиљадама	1.866	1.866	1.865	1.845	1.896	1.914	1.977	2.131	2.148
Активно незапослена лица	у хиљадама	753	762	775	767	743	714	651	583	566
Анкетна стопа незапослености	%	23,0	23,9	22,1	19,2	17,7	15,3	13,5	12,7	-
Нето зараде	RSD	37.976	41.377	43.932	44.530	44.432	46.097	47.893	49.650	53.470*
	реалне стопе, у %	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-2,1	2,5	0,9	4,4	6,9
Пензије	RSD	21.285	22.450	23.378	23.553	23.196	23.006	23.913	25.317	26.332*
	реалне стопе, у %	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-0,1	-0,1	-1,2	3,8	3,1
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ										
Извоз робе и услуга	мил. EUR	11.145	11.469	13.937	14.451	15.728	17.385	19.312	21.238	5.353
	мг.стопе, у %	17,1	2,9	21,5	3,7	8,8	10,5	11,2	10,0	10,4
Увоз робе и услуга	мил. EUR	16.487	16.992	17.782	18.096	18.643	19.597	22.343	25.392	6.447
	мг.стопе, у %	15,7	3,1	4,7	1,8	3,0	5,1	14,5	13,6	11,9
Стране директне инвестиције	мил. EUR	3.320	753	1.298	1.236	1.804	1.899	2.418	3.188	535
	% БДП	9,9	2,4	3,8	3,7	5,1	5,2	6,2	7,4	-
Спољни дуг	мил. EUR	24.123	25.645	25.644	25.679	26.234	26.494	25.599	26.517	-
	% БДП	72,2	80,9	74,8	77,1	73,5	72,1	65,3	62,0	-
КУРС ДИНАРА										
Просечан курс динара према евра	RSD/EUR	101,95	113,13	113,14	117,31	120,73	123,12	121,34	118,27	118,04
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	73,34	88,12	85,17	88,54	108,85	111,29	107,50	100,28	104,38
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ										
Инфлација, крај периода	мг.стопе, у %	7,0	12,2	2,2	1,7	1,5	1,6	3,0	2,0	1,7
Инфлација, просек периода	мг.стопе, у %	11,0	7,8	7,8	2,9	1,9	1,2	3,0	2,0	2,4

Извор: РЗС, НБС, МФ. ¹ процена РЗС, *Подаци су за I-II 2019.

Напомена: Приказани су ревидирани подаци за БДП и учешћа у БДП (РЗС је извршио ревизију података о БДП 2015-2017 у октобру 2018).

ИНДУСТРИЈА

- **У Q1 2019. године**, у односу на исти период 2018. године, забележен је пад укупне индустријске производње -1,9%, рударства -3,1%, прерађивачке индустрије -1,9% и сектора снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом -1,4%.
- Индустријска производња **у марту 2019. године** мања је за -2,8% у односу на март 2018. године, а прерађивачка индустрија -5,9%.
- **Обим индустријске производње у марту 2019. године**, бележи: пад код 15 области (учешће у структури индустријске производње 48%), а раст код 14 области (учешће у структури индустријске производње 52%).
- **Производња малих предузећа** (број запослених мањи од 50) која нису обухваћена редовним статистичким истраживањем прати се на узорку изабраних јединица из сектора прерађивачке индустрије. Када се укључи оцена индустријске производње малих предузећа из узорка, индустријска производња у марту 2019. године, у односу на просек 2018. године, код укупне индустријске производње већа је за 2,3%, а код прерађивачке индустрије мања је за 3,6%.

Графикон 1. Индустријска производња (2018=100)

Извор: РЗС, МП-истраживање

Табела 3. Индикатори индустријске производње

И	Учешће у БДП	Учешће у укупној БДВ	Учешће у БДВ индустрије	Пондери	Запослени
Укупно	22,0	26,5	100,0	100,0	100,0
Рударство	2,1	2,6	9,7	7,7	4,6
Прерађивачка инд.	15,1	18,2	68,7	75,7	83,9
Снаб. ел. ен.гасом и паром	3,6	4,3	16,4	16,6	5,1
Снаб. водом и управљање водама	1,2	1,4	5,2		6,4

Извор: РЗС - БДВ (2017) и пондери (2018) и запослени (2018)

Табела 4. Стопе раста физичког обима индустријске производње

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Укупно	3,9	1,3	5,9	2,2	-2,7	-0,8	-1,9
Рударство	2,2	-4,8	2,8	-2,2	-17,7	-5,5	-3,1
Прерађивачка инд.	6,3	1,9	4,4	1,9	0,1	0,7	-1,9
Снаб. ел. ен. гасом, паром и кл.	-6,2	1,2	10,9	6,2	-7,4	-5,4	-1,4

Извор: РЗС, МП- истраживање

Прерађивачка индустрија

У Q1 2019. године Прерађивачка индустрија бежи пад (-1,9%), што је последица слабијих резултата у Производњи кокса и деривата нафте, Производњи хемикалија и хемијских производа и Производњи електричне опреме.

Табела 5. Прерађивачка индустрија

	2017	2018	<u>Q1 2018</u> Q1 2017	<u>Q2 2018</u> Q2 2017	<u>Q3 2018</u> Q3 2017	<u>Q4 2018</u> Q4 2017	<u>Q1 2019</u> Q1 2018
Физички обим, стопа раста у %	6,3	1,9	4,4	1,9	0,1	0,7	-1,9
Зараде, нето зарада РСД	45.949	45.317	44.455	45.712	44.419	46.602	47.482*
стопа раста у % - реално	4,1	4,5	5,2	5,0	3,1	6,8	5,5
Цене произвођача, стопа раста у %	3,8	2,4	0,7	0,7	4,0	3,5	1,3
Извоз, у мил. EUR	13769,0	15026,8	3569,3	3877,2	3748,3	3832,0	3732,7
стопа раста у %	13,6	9,1	12,4	9,1	8,0	7,1	4,4
Увоз, у мил. EUR	14663,3	16409,7	3781,8	4210,5	4003,0	4414,4	4122,1
стопа раста у %	11,2	11,8	16,0	8,6	10,4	9,7	6,3

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Физички обим бележи пад у Q1 2019. у односу на исти период 2018. годину (-1,9%).
- Реалан раст зарада 5,5%.
- Раст цена произвођача индустријских производа (1,3%).
- Раст извоза 4,4% и увоза 6,3%.

Табела 6. Стопе раста прерађивачке индустријске

	2017	2018	<u>Q1 2018</u> Q1 2017	<u>Q2 2018</u> Q2 2017	<u>Q3 2018</u> Q3 2017	<u>Q4 2018</u> Q4 2017	<u>Q1 2019</u> Q1 2018
Прерађивачка индустрија	6,3	1,9	4,4	1,9	0,1	0,7	-1,9
Произ.прехрамбених производа	-0,3	-2,3	-2,0	2,3	1,6	-7,6	-0,2
Производња пића	4,8	2,5	7,6	2,7	-9,2	5,1	-4,1
Произ.дуванских производа	10,2	-7,1	0,5	-14,6	-6,7	-5,7	-9,3
Производња текстила	13,0	-6,4	24,2	-1,2	-17,3	-20,3	-3,6
Пр. одевних предмета	1,4	3,0	9,6	9,7	-8,4	-2,0	-10,4
Произ.коже и предмета од коже	-3,4	5,9	7,1	12,6	13,5	-0,7	0,3
Прерада дрвета и произ. од дрвета	10,7	1,1	2,8	5,3	-3,6	-2,0	-24,5
Произ.папира и произ. од папира	8,0	3,8	5,5	9,9	8,1	3,9	7,3
Штам. и умн. аудио и видео записа	-12,3	1,3	2,7	1,1	2,5	-3,7	4,0
Производња кокса и деривата нафте	7,3	7,2	4,2	4,2	12,5	7,5	-19,6
Произв. хем. и хемијских производа	14,8	1,1	23,0	-7,8	-3,8	-3,3	-17,4
Произ.основних фар.произ. и препарата	10,7	0,1	0,3	-3,2	-27,4	12,1	3,1
Произ. производа од гуме и пластике	12,7	1,4	4,9	-3,5	-0,2	2,2	3,5
Произ. производа од осталих немет.минерала	3,5	7,7	7,8	7,0	7,6	5,3	10,5
Производња основних метала	12,5	10,6	13,2	11,7	1,1	12,8	4,9
Произ мет. производа, осим машина и уређаја	10,5	1,8	8,1	-3,5	8,5	-1,0	4,2
Произв.рачунара, елект. и оптичких производа	5,7	-16,3	-18,4	1,4	-6,3	-32,2	-8,3
Произ. елек. опреме	5,6	-3,8	-1,8	-1,4	-16,5	1,9	-4,8
Произв. непоменутих машина и неп.опреме	29,5	8,4	4,5	13,6	4,2	11,2	16,1
Произ. моторних возила, прик. и полупри.	-7,5	-4,1	-4,5	4,9	2,3	-17,2	-13,3
Производња осталих саобраћајних средстава	4,4	11,8	-11,9	11,3	43,0	24,9	52,2
Производња намештаја	7,0	6,3	16,8	3,2	12,8	0,7	-2,8
Остале прер.делатности	4,5	19,3	13,2	5,2	4,3	35,3	24,7
Поправка и монтажа машина и опреме	-16,2	20,7	11,7	28,5	13,0	19,2	14,5

Извор: РЗС

Производња прехранбених производа

- У Q1 2019. години наставњен је тренд пада производње (-0,2%), али је знатно ублажен у односу на Q4 2018. године.
- Обим производње – учешће у прерађивачкој индустрији 21,2%
- Број запослених – учешће у прерађивачкој индустрији 19,4%.

Табела 7. Производња прехранбених производа

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим, стопа раста у %	-0,3	-2,3	-2,0	2,3	1,6	-7,6	-0,2
Зараде, нето зарада РСД	41.038	40.077	39.368	39.933	39.901	41.053	41.310*
стопа раста у % - реално	3,4	4,6	4,9	4,4	4,0	6,5	3,0
Цене произвођача, стопа раста у %	1,1	-0,8	-0,1	2,1	-1,5	-1,2	0,4
Извоз, у мил. EUR	1557,3	1566,9	342,7	411,1	397,3	416,8	381,3
стопа раста у %	4,5	0,6	-4,3	5,2	-2,5	3,7	11,3
Увоз, у мил. EUR	868,0	984,0	234,4	231,9	220,3	305,1	234,4
стопа раста у %	16,9	13,4	23,3	5,5	3,8	14,6	0

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Физички обим производње у Q1 2019. забележио је пад -0,2%.
- Реалан раст зарада 3,0%.
- Раст цена произвођача индустријских производа 0,4%.
- Раст извоза 11,3%, а увоз је на истом нивоу.

Производња кокса и деривата нафте

- Ремонти у НИС, пре свега у Рафинерији Панчево изазвали су висок пад производње у марту 2019. године што се директно одразило на висок пад у Q1 2019. године.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 8,9%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 0,7%.

Табела 8. Производња кокса и деривата нафте

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим, стопа раста у %	7,3	7,2	7,2	4,2	12,5	5,1	-19,1
Зараде, нето зарада РСД	113.186	83.350	86.146	81.539	81.210	84.668	97.613*
стопа раста у % - реално	2,1	-0,1	-1,0	0,8	-0,1	1,8	14,8
Цене произвођача, стопа раста у %	22,2	19,1	0,1	-4,8	34,1	24,0	6,8
Извоз, у мил. EUR	298,6	403,6	67,2	90,5	138,4	107,5	61,7
стопа раста у %	36,4	35,2	18,8	41,4	76,8	7,7	-12,3
Увоз, у мил. EUR	673,3	738,2	161,9	185,1	183,4	207,8	220,5
стопа раста у %	26,7	9,6	17,5	11,9	2,4	9,4	35,8

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Физички обим производње у Q1 2019. године забележио је пад од -19,1%.
- Реалан раст зарада 14,8%.
- Цене произвођача индустријских производа бележе раст 6,8%.
- Пад извоза -12,3% и раст увоза 35,8%.

Производња основних метала

- Добри резултати у овој индустријској области настављени су и у Q1 2019. године, што резултат раста производње у Железари Смедерево.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 4,7%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 3,3%.

Табела 9. Производња основних метала

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим, стопа раста у %	12,5	10,6	13,2	11,7	1,1	12,8	4,9
Зараде, нето зарада РСД	63.646	65.824	63.597	68.457	64.113	67.022	67.412*
стопа раста у % - реално	5,2	3,0	3,8	1,8	2,7	7,4	6,6
Цене произвођача, стопа раста у %	15,0	1,1	2,0	1,1	3,1	0,3	-2,9
Извоз, у мил. EUR	1430,7	1694,6	436,9	438,4	416,5	402,8	399,8
стопа раста у %	39,8	18,4	41,5	11,2	12,9	12,4	-8,4
Увоз, у мил. EUR	1270,2	1473,5	335,3	377,1	372,5	388,6	342,3
стопа раста у %	30,6	16,0	24,2	11,0	12,7	10,7	1,2

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Раст физичког обима производње у Q1 2019. године износи 4,9%.
- Реалан раст зарада 6,6%.
- Пад цена произвођача индустријских производа -2,9%.
- Пад извоза -8,4% и раст увоза 1,2%.

Производња хемикалија и хемијских производа

- Тренд пада производње која је почела у 2018. години, настављен је и у Q1 2019. године. Мања производња забележена је у производњи основних хемикалија, вештачких ђубрива и азотних једињења.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 5,4%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 2,9%.

Табела 10. Производња хемикалија и хемијских производа

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим, стопа раста у %	14,8	1,1	23,0	-7,8	-3,8	-3,3	-17,4
Зараде, нето зарада РСД	56.391	61.792	60.241	62.897	59.588	64.481	57.982*
стопа раста у % - реално	2,0	4,3	4,4	10,9	2,7	6,7	-5,5
Цене произвођача, стопа раста у %	0,9	-1,6	-5,0	19,2	1,3	-3,9	-1,4
Извоз, у мил. EUR	874,6	1010,1	245,5	250,5	257,1	257,0	61,7
стопа раста у %	16,0	15,5	14,3	13,9	13,6	20,4	-12,3
Увоз, у мил. EUR	1911,5	2037,7	497,7	504,2	501,1	534,7	220,5
стопа раста у %	7,1	6,6	6,1	2,1	1,6	13,0	35,8

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Пад физичког обима у Q1 2019. износи -17,4%.
- Реалан пад зарада -5,5%.
- Пад цена произвођача -1,4%.
- Пад извоза -12,3% и раст увоза 35,8%.

Производња металних производа, осим машина

- У Q1 2019. имамо позитивне резултате у овој индустријској области, што је највероватније последица раста домаће тражње.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 6,9%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 11,4%.

Табела 11. Производња металних производа, осим машина

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим , стопа раста у %	10,5	1,8	8,1	-3,5	8,5	-1,0	4,2
Зараде , нето зарада РСД	46.048	44.973	43.443	45.157	44.711	46.384	46.837*
стопа раста у % - реално	9,8	2,5	1,9	4,1	2,1	4,6	6,3
Цене произвођача , стопа раста у %	1,8	2,8	2,6	1,1	4,9	3,5	2,6
Извоз , у мил. EUR	859,9	902,9	188,7	226,1	231,5	256,6	197,9
стопа раста у %	16,4	5,0	6,3	1,5	11,2	2,1	4,8
Увоз , у мил. EUR	590,5	650,2	137,3	167,7	166,2	179,0	147,5
стопа раста у %	20,5	10,1	14,3	4,9	6,2	9,7	5,2

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Раст физичког обима у Q1 2019. године износи 4,2%.
- Реалан раст зарада 6,3%.
- Раст цена произвођача индустријских производа 2,6%.
- Раст извоза 4,8% и раст увоза 5,2%.

Производња производа од гуме и пластике

- Први квартал 2019. године наговештава опоравак у овој индустријској области.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 8,2%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 6,2%.

Табела 12. Производња производа од гуме и пластике

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим , стопа раста у %	12,7	1,4	4,9	-3,5	-0,2	2,2	3,5
Зараде , нето зарада РСД	54.085	53.087	51.378	52.508	51.389	56.906	54.121*
стопа раста у % - реално	8,0	6,0	4,6	3,2	3,3	13,0	5,4
Цене произвођача , стопа раста у %	1,7	3,9	2,4	1,1	4,5	5,9	4,2
Извоз , у мил. EUR	1248,9	1412,2	346,7	351,3	364,8	349,7	390,5
стопа раста у %	27,1	13,1	24,0	12,6	6,5	11,0	12,6
Увоз , у мил. EUR	754,9	858,4	192,7	216,0	215,1	234,6	217,1
стопа раста у %	16,5	13,7	19,1	5,7	11,9	15,5	12,1

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Раст производње у Q1 2019. износи 3,5%.
- Реалан раст зарада 5,4%.
- Раст цена произвођача индустријских производа 4,2%.
- Раст извоза 12,6% и увоза 12,1%.

Производња пића

- Циклична кретања у овој индустријској области су последица колебања домаће и иностране.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 5,3%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 1,6%.

Табела 13. Производња пића

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим , стопа раста у %	4,8	2,5	7,6	2,7	-9,2	5,1	-4,1
Зараде , нето зарада РСД	74.011	68.343	67.483	67.891	66.723	71.233	66.060*
стопа раста у % - реално	-0,9	2,5	1,8	3,3	2,2	6,4	-2,0
Цене произвођача , стопа раста у %	0,4	-0,2	-0,4	-1,4	1,4	0,3	1,4
Извоз , у мил. EUR	187,3	206,2	39,5	62,6	60,3	44,0	40,8
стопа раста у %	7,2	10,1	16,6	12,8	4,3	9,2	3,3
Увоз , у мил. EUR	91,0	101,7	18,0	26,9	23,9	32,9	20,6
стопа раста у %	5,0	11,8	8,4	4,3	2,1	24,6	8,5

Извор: РЗС, МП - истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Пад физичког обима у Q1 2019. године -4,1%.
- Реалан пад зарада -2,0%.
- Раст цена произвођача индустријских производа 1,4%.
- Раст извоза 3,3% и увоза 8,5%.

Производња моторних возила и приколица

- Кретање производње у овој индустријској области директно је условљено са кретањем производње у крагујевачком Фијату. Пад производње у 2018. години директна је последица привремене обуставе производње у Q4 2018. у фабрици „Фијат аутомобили Србија“, тренд пада настављен је и у Q1 2019. године.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 3,1%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 8,8%.

Табела 14. Производња моторних возила и приколица

	2017	2018	Q1 2018 Q1 2017	Q2 2018 Q2 2017	Q3 2018 Q3 2017	Q4 2018 Q4 2017	Q1 2019 Q1 2018
Физички обим , стопа раста у %	-7,5	-4,1	-4,5	4,9	2,3	-17,2	-13,3
Зараде , нето зарада РСД	40.302	45.557	44.355	47.651	43.789	46.401	49.236*
стопа раста у % - реално	2,5	5,3	4,9	5,9	2,4	6,2	9,8
Цене произвођача , стопа раста у %	0,8	-0,5	-0,6	-0,6	-0,3	-1,0	-0,5
Извоз , у мил. EUR	1972,8	2042,7	555,8	593,1	444,1	449,6	506,7
стопа раста у %	2,6	3,5	6,2	9,6	7,8	-9,3	-8,8
Периоду Увоз , у мил. EUR	1633,2	1533,2	368,4	473,4	354,2	337,2	326,2
стопа раста у %	-10,7	-6,1	-10,2	1,4	5,3	-14,2	-18,8

Извор: РЗС, МП – истраживање, *Подаци су за I-II 2019.

- Пад производње у Q1 2019. године -13,3%.
- Реалан раст зарада 9,8%.
- Пад цена произвођача индустријских производа -0,5%.
- Пад извоза -8,8% и увоза -18,8%.

ГРАЂЕВИНАРСТВО

- У Q1 2019. године, вредност изведених радова бележи раст од 17,6% у текућим ценама, док у сталним ценама тај раст износи 13,6% у односу на Q1 2018. године.
- Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама повећана је 21,6%, а на осталим грађевинама 8,7% у сталним ценама.
- Вредност изведених радова у Q1 2019. повећана је значајно у Региону Шумадије и Западне Србије (38,8%), затим у Београдском региону (14,6%) и Региону Војводине (11,4%), док је у Региону Јужне и Источне Србије забележен пад вредности изведених радова од 7,3% у сталним ценама.
- Вредност изведених радова извођача из Републике Србије у Q1 2019. године, за радове који су извођени на територији Републике Србије и иностранства, порасла је за 15,5% у односу на I квартал 2018. године, посматрано у текућим ценама, док у сталним ценама тај раст износи 11,6%.
- Највећа грађевинска активност очекује се у Јужнобанатској области, 27,0% од предвиђене вредности новоградње, затим следе Београдска област (25,5%), Мачванска област (11,1%) и Шумадијска област (6,3%), док се учешћа осталих области крећу до 4,9%.
- Област *производња производа од неметалних минерала*, која служи као посредни индикатор праћења грађевинске активности у Q1 2019. године остварила је раст од 7,7%.

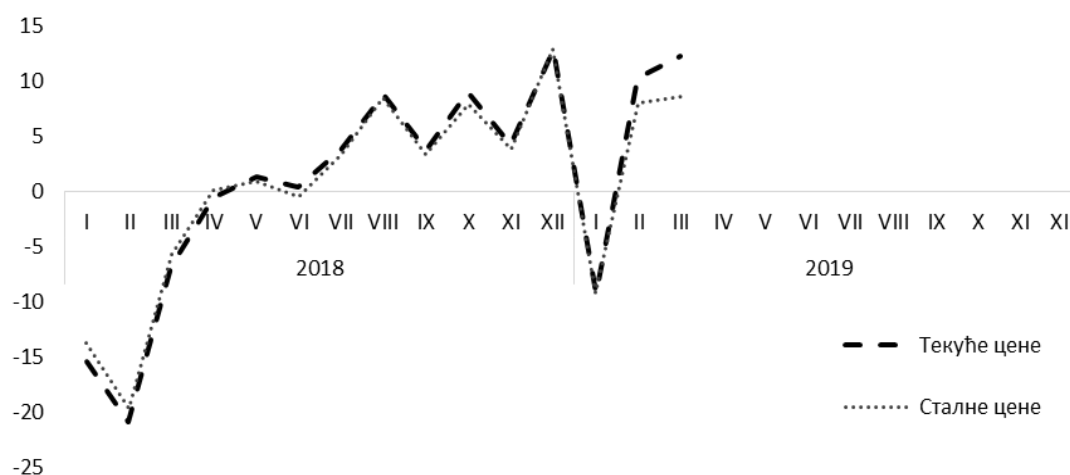
Графикон 2. Производња производа од неметалних минерала, индекси 2018=100

ТРГОВИНА НА МАЛО

- У Q1 2019. године **промет у трговини на мало** бележи раст од 8,6%. Дугорочни тренд је стабилан и благо растући. Добри резултати у промету у трговини на мало иницирани су повољним кретањима у привреди, реалним растом зарада и запослености у приватном сектору, повећањем личне потрошње, смањењем каматних стопа и растом новоодобрених готовинских и стамбених кредита становништву. У структури промета забележено је реално повећање код свих агрегата Класификације делатности: непрехрамбени производи (+11,6%), моторна горива (+11,6%) и храна, пиће и дуван (+1,1%).
- Промет робе у трговини на мало у марту 2019. реално је већи за +3,0% на међугодишњем нивоу. Највеће реално повећање продаје у 2019. години остварено је у промету непрехрамбених производа од +5,5%, промет моторних горива +4,3% и храна, пиће и дуван 1,1%.
- У марту 2019, у поређењу са претходним месецом, промет робе у трговини на мало знатно је повећан, реално је већи за +16,0%. У структури промета забележено је реално повећање код свих агрегата: храна, пића и дуван +13,0%, непрехрамбени производи +17,3% и моторна горива +20,7%.
- Процењујемо да ће се у 2019. години наставити опоравак привреде Србије, а домаћа потрошња имаће већи утицај, што ће се позитивно одразити на даљи раст промета у трговини на мало.

Графикон 3. Промет у трговини на мало – стопе раса раста (2018=100)

Извор: РЗС

СПОЉНА ТРГОВИНА

- Укупна **спољнотрговинска робна размена у Q1 2019. године износила је 9,6 млрд. EUR** (извоз 4,1 млрд EUR, а увоз 5,5 млрд.EUR) и остварила је раст од 8,1% на међугодишњем нивоу.
- Извоз робе је у **Q1 2019.** години међугодишње порастао за 6,9%, а увоз робе за 9,0%. Дефицит робне размене је повећан за 15,6% и износио је 1440,8 мил.EUR. Покривеност увоза извозом је 74,0% и мања је од покривености у истом периоду претходне године, када је износила 75,4%.
- У марту 2019. године извоз робе је порастао међугодишње за 6,2%, а увоз за 4,6% и износили су 1,5 мил. EUR и 2,1 мил.EUR.
- Спољнотрговинска робна размена била је највећа са земљама са којима Србија има потписане споразуме о слободној трговини. Земље чланице Европске уније чине 63,8% укупне размене.
- Наш други по важности партнер јесу земље CEFTA, са којима имамо суфицит у размени који је резултат углавном извоза пољопривредних производа (житарице и производи од њих), друмских возила, гвожђа и челика, електричних машина и апарата и нафте и нафтних деривата.
- Посматрано појединачно по земљама, највећи суфицит у размени остварен је са земљама из окружења: Босном и Херцеговином (извозе се највише гасна уља и уље од сунцокрета, а увози се кокс и полукокс од каменог угља и жица од гвожђа и челика), Црном Гором (извозе се лекови и руде олова и концентрати, а увозе се највише лигнит и сирови алуминијум) и Северном Македонијом (извоз електричних проводника и топло ваљаних производа, а увозе се највише лекови за малопродају и заварене цеви од гвожђа и челика).
- **Највећи дефицит** остварен је у трговини са Кином (због увоза телефона за мрежу станица и лаптопова) и Руском Федерацијом. Следи дефицит са: Немачком, Турском, Пољском (увоз делова за моторна возила), САД-ом, Мађарском, Француском, Украјином, Белгијом, Корејом, Вијетнамом, Данском, Швајцарском.
- Највише заступљени производи у **извозу** су: *сетови проводника за авионе, возила и бродове, нових спољних гума за аутомобиле, кукуруза, топло ваљаних производа (гвожђе и нелегирани челик) у котуровима.*
- Највише заступљени производи у **увозу**: *природни гас, лекови за малопродају, гасна уља, делови и прибор за моторна возила и руде гвожђа.*
- У **Q1 2019. години извоз прерађивачке индустрије 3732,7 мил. ЕУР (91,2% укупног робног извоза), забележио је раст од 4,4%, а увоз је износио 4122,1 мил. ЕУР учествовао 84,2% у укупном робном увозу и забележио раст од 6,2%.**
- **Раст извоза прерађивачке индустрије** остао је широко распрострањен (у 14 од 23 области). Највећи међугодишњи раст извоза оствариле су индустријске области: производња електричне опреме (20,3%) и производња машина и опреме (28,3%). Такође, висок допринос остварио је извоз прехранбених производа и производа од гуме и пластике. С друге стране, привремени прекиди производње у компанији „Фијат аутомобили Србија“ одразили су се на пад извоза моторних возила (8,8% мг.), који је у великој мери надокнађен растом извоза других произвођача у аутомобилској индустрији. Под утицајем прилагођавања примени квота ЕУ на увоз челика, извоз основних метала био је нижи за 8,4% мг.

Табела 15. Спољнотрговинска робна размена у Q1 2019. години

	Извоз	Увоз	Салдо	Извоз	Увоз
	мил. ЕУР			Стопа раста	
Индустрија - укупно	3777,7	4658,8	-881,1	4,8	7,2
Прерађивачка индустрија	3732,7	4122,1	-389,4	4,4	6,3
Производња прехранбених производа	381,3	234,4	146,9	11,3	0,0
Производња пића	40,8	20,6	20,2	3,3	8,5
Производња дуванских производа	53,3	33,4	19,9	-4,1	24,4
Производња текстила	53,0	120,9	-67,9	1,9	2,0
Производња одевних предмета	145,0	88,8	56,2	-2,3	8,0
Производња коже и предмета од коже	118,3	86,0	32,3	9,1	4,1
Прер. дрвета и произ. плуте, сламе и прућа, осим намештаја	59,9	53,0	6,8	-0,9	15,5
Производња папира и производа од папира	110,1	152,1	-42,1	13,0	-4,4
Штампање и умножавање аудио и видео записа	0,1	1,2	-1,1	-13,5	2,3
Производња кокса и деривата нафте	61,7	220,5	-158,8	-12,3	35,8
Производња хемикалија и хемијских производа	243,9	575,7	-331,8	-0,8	13,8
Произ. основних фармацеутских производа и преп.	51,0	208,6	-157,6	-17,4	17,0
Производња производа од гуме и пластике	390,5	217,1	173,4	12,6	12,1
Произ. производа од осталих неметалних минерала	44,9	74,7	-29,7	13,3	8,0
Производња основних метала	399,8	342,3	57,5	-8,4	1,2
Произ. металних производа, осим машина и уређаја	197,9	147,5	50,4	4,8	5,2
Произ. рачунара, електронских и оптичких производа	59,0	255,4	-196,4	10,0	4,7
Производња електричне опреме	350,6	336,5	14,1	20,3	-0,4
Произ. непоменутих машина и непоменуте опреме	259,4	406,9	-147,6	28,3	4,4
Произ. моторних возила, приколица и полуприколица	506,7	326,2	180,5	-8,8	-18,8
Производња осталих саобраћајних средстава	41,0	117,0	-76,0	15,9	126,6
Производња намештаја	126,1	34,7	91,5	13,5	-4,7
Остале прерађивачке делатности	38,6	68,6	-30,0	25,3	14,4

Извор: РЗС, МП-истраживање;

ПОСЛОВНА ДЕМОГРАФИЈА

- У периоду јануар-април 2019. године основано је 14.421 привредних субјеката (11.322 предузетника и 3.099 предузећа), а угашено 8.551 (7.557 предузетника и 994 предузећа), тако да је укупан број привредних субјеката повећан за 5.870 (3.765 предузетника и 2.105 предузећа).
- У периоду јануар-април 2018. године нето-ефекат укупно (однос броја основаних и угашених привредних субјеката) је 1,7 и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 17 нових.
- Нето-ефекат је повољнији код предузећа (на 10 угашених оснује се 31 нових) у односу на предузетнике где се на 10 угашених радњи оснује 15 нових.
- У периоду јануар-април 2019. године у односу на исти период претходне године побољшане су основне перформансе пословне демографије.

Табела 16. Пословна демографија –јануар-април 2019.

		2018	I-IV 2019
Број основаних	Предузетници	37.614	11.322
	Предузећа	8.820	3.099
	Привредни субјекти	46.434	14.421
Број угашених	Предузетници	22.124	7.557
	Предузећа	3.990	994.
	Привредни субјекти	26.114	8.551
Нето	Предузетници	15.490	3.765
	Предузећа	4.830	2.105
	Привредни субјекти	20.320	5.870
Нето ефекат	Предузетници	1,7	1,5
	Предузећа	2,2	3,1
	Привредни субјекти	1,8	1,7

Извор: АПР, МП – истраживање

- Број основаних привредних субјеката у априлу 2019. године износи 4.143 (предузетника за 3.270 и предузећа за 873);
- Број угашених привредних субјеката је 2.282 (предузетника је угашено за 2.033, а предузећа угашено за 249);
- Нето број привредних субјеката повећан је за 1.861 (предузетника за 1.237, а предузећа смањена за 62);
- Нето-ефекат је повољнији код предузећа (на 10 угашених оснује се 35 нових) у односу на предузетнике где се на 10 угашених радњи оснује 16 нових.

ТРЖИШТЕ РАДА

Тржиште рада наставило је и у 2019. години са позитивним кретањем из 2018. У прва три месеца 2019, укупан **број запослених** је повећан за +2,7%, док је број незапослених смањен за -9,1% на међугодишњем нивоу.

На раст запослености утицао је пораст броја запослених код приватних предузетника и запослених код њих (+5,3%), као и код правних лица (+2,6%). Укупан број формално запослених у марту 2019. износио је 2.159.940 лица и повећан је за +0,9% у односу на претходни месец и за +2,4% у односу на март 2018.

У структури укупне формалне запослености 93,3% (2.016.171 лица) су у радном односу, 3,2% (69.976 лица) ван радног односа и 3,4% су регистровани индивидуални пољопривредници (73.793 лица).

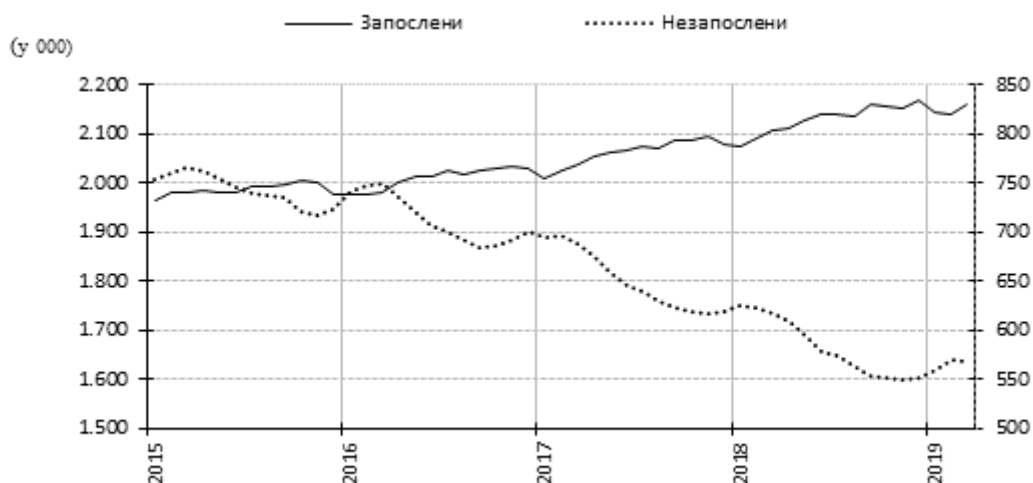
Табела 17. Показатељи о радној снази

	2018	2019			стопе раста/пада		
	Ø2018	I	II	III	III 19 II 19	III 19 III 18	I-III 19 I-III 18
Радна снага	2.714.178	2.703.642	2.710.560	2.728.454	0,7	0,0	0,0
1. Укупно формално запослени	2.131.079	2.143.120	2.140.782	2.159.940	0,9	2,4	2,7
Запослени код правних лица	1 688 241	1.698.993	1.696.640	1.713.058	1,0	2,4	2,6
Приватни предузетници и зап. код њих	364 305	369.073	369.757	373.089	0,9	4,9	5,3
Регистровани индивидуални пољопривредници	78 533	75.054	74.385	73.793	-0,8	-8,5	-8,3
2. Регистровани незапослени	583.099	560.522	569.778	568.514	-0,2	-8,1	-9,1
Стопа регистроване незапослености, у %	21,5	20,7	21,0	20,8	-	-	-

Извор: РЗС (Обухваћени запослени у Министарству унутрашњих послова и Министарству одбране), НСЗ

Број незапослених лица која активно траже запослење у марту 2019. износио је 568 хиљада, и у односу на фебруар смањен је за -0,2% и за -8,1% у односу на март 2018. године. Стопа регистроване незапослености у марту износила је 20,8% и смањена је за 0,2 п.п. у односу на претходни месец.

Графикон 4. Кретање радне снаге

Извор: РЗС, НСЗ

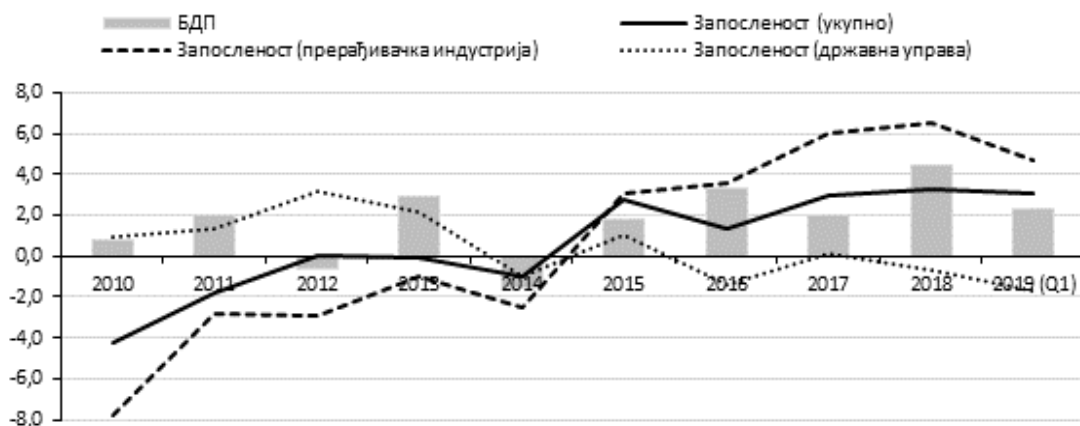
Запосленост је у марту 2019. године од укупно 19 сектора повећана у 15 а смањена у 4 сектора (здравственој и социјалној заштити, државној управи и обавезном социјалном осигурању, пољопривреди, снабдевању електричном енергијом, гасом и паром). Највећи раст броја запослених забележен је у прерађивачкој индустрији, грађевинарству, стручним, научним, иновационим и техничким делатностима, образовању, трговини на велико и мало, услугама смештаја и исхране, административним и помоћним услужним делатностима), у односу на март 2018. године.

Табела 18. Запослени у првим лицима, лица која самостално обављају делатност, предузетници и запослени код њих по делатностима

	Број			Апсолутни раст/пад	Стопа раста	
	Q1 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q1 2019 Q1 2018	Q1 19 Q4 18	Q1 19 Q1 18
УКУПНО	2.011.075	2.082.814	2.073.537	62.462	-0,4	3,1
Пољопривреда, шумарство и рибарство	32.038	32.552	30.612	-1.426	-6,0	-4,5
Индустрија	483.419	505.794	504.186	20.767	-0,3	4,3
Рударство	24.085	24.355	25.590	1.505	5,1	6,2
Прерађивачка индустрија	432.075	454.046	452.474	20.399	-0,3	4,7
Снабдевање ел. енергијом, гасом и паром	27.259	27.393	26.122	-1.137	-4,6	-4,2
Снабдевање водом и управљање от. водама	33.381	34.864	35.558	2.177	2,0	6,5
Грађевинарство	90.226	100.869	100.370	10.144	-0,5	11,2
Трговина на велико и мало и поп. мот. воз.	333.418	343.116	340.631	7.213	-0,7	2,2
Саобраћај и складиштење	116.874	118.904	117.967	1.093	-0,8	0,9
Услуге смештаја и исхране	75.668	80.342	81.135	5.467	1,0	7,2
Информисање и комуникације	62.301	65.556	65.441	3.140	-0,2	5,0
Финансијске делатности и дел. осигурања	43.738	43.733	43.978	240	0,6	0,5
Пословање некретнинама	5.914	6.366	6.431	517	1,0	8,7
Стручне, научне, иновационе и тех. делат.	98.691	105.030	106.454	7.763	1,4	7,9
Административне и помоћ.услугне дел.	101.238	107.388	105.171	3.933	-2,1	3,9
Државна управа и обавезно соц. осигурање	158.171	157.679	155.548	-2.623	-1,4	-1,7
Образовање	141.298	142.126	146.746	5.448	3,3	3,9
Здравствена и социјална заштита	159.774	159.941	155.955	-3.819	-2,5	-2,4
Уметност, забава и рекреација	34.535	35.824	35.820	1.285	0,0	3,7
Остале услужне делатности	40.391	42.730	41.533	1.142	-2,8	2,8

Извор: РЗС (Комбиновање података ЦРОСО и статистичког пословног регистра –СПР)

Графикон 5. Запосленост

Извор: РЗС

Највећи апсолутни раст броја запосленослених по секторима привреде у Q1 2019. године регистрован је у прерађивачкој индустрији у односу на исти квартал 208. године.

Запосленост прерађивачке индустрије у првом кварталу 2019. године повећана је за 4,7% (20.399 лица) у односу на Q1 2018. године што представља 32,7% укупног повећања запослености, а смањена је за -0,3% (1.572 лица) у односу на Q4 2018. године. Од укупно 23 области прерађивачке индустрије, повећана је у 17 а смањена у 6 области (у производњи: дуванских производа, производњи текстила, производњи кокса и деривата нафте, производњи хемикалија и хемијских производа, производњи осталим

саобраћајним средствима и осталим прерађивачким делатностима) у односу на у Q1 2018.

Највећи раст је забележен у производњи: моторних возила, приколица и полуприколица, прехранбених производа, металних производа, осим машина, производа од гуме и пластике.

Табела 19. Прерађивачка индустрија

	Број			Апсолутни раст/пад	Стопа раста	
	Q1 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q1 2019 Q1 2018	Q1 19 Q4 18	Q1 19 Q1 18
Прерађивачка индустрија	432.075	454.046	452 474	20.399	-0,3	4,7
Производња прехранбених производа	84.003	88.048	88 674	4.671	0,7	5,6
Производња пића	7.010	7.362	7 301	291	-0,8	4,2
Производња дуванских производа	1.455	1.509	1 279	-176	-15,2	-12,1
Производња текстила	12.562	12.770	11 984	-578	-6,2	-4,6
Производња одевних предмета	36.981	37.122	37 044	63	-0,2	0,2
Производња коже и предмета од коже	14.073	14.530	14 388	315	-1,0	2,2
Прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја	16.556	17.365	16 657	101	-4,1	0,6
Производња папира и производа од папира	7.904	8.357	8 403	499	0,6	6,3
Штампање и умножавање аудио и видео записа	9.527	9.815	9 631	104	-1,9	1,1
Производња кокса и деривата нафте	3.222	3.081	1 272	-1.950	-58,7	-60,5
Производња хемикалија и хемијских производа	13.304	12.800	13 051	-253	2,0	-1,9
Производња основних фармацеут. производа и препарата	4.451	4.472	4 550	99	1,7	2,2
Производња производа од гуме и пластике	26.398	28.097	28 369	1.971	1,0	7,5
Производња производа од неметалних минерала	13.272	13.912	13 737	465	-1,3	3,5
Производња основних метала	13.726	14.781	14 582	856	-1,3	6,2
Производња металних производа, осим машина	48.818	52.072	52 402	3.584	0,6	7,3
Производња рачунара, електронских и оптичких произв.	7.069	7.323	7 239	170	-1,1	2,4
Производња електричне опреме	21.057	22.657	21 941	884	-3,2	4,2
Производња непоменутих машина и опреме	15.471	15.892	15 758	287	-0,8	1,9
Производња моторних возила и приколица	36.537	41.263	42 790	6.253	3,7	17,1
Производња осталих саобраћајних средстава	2.251	2.331	2 053	-198	-11,9	-8,8
Производња намештаја	17.118	17.814	18 755	1.637	5,3	9,6
Остале прерађивачке делатности	7.953	8.238	7 825	-128	-5,0	-1,6

Извор: РЗС (ЗП 22), МП-истраживање

С друге стране, запосленост је смањена у јавном сектору у Q1 2019 године (који чини 27,8% укупне запослености) за 1,1% (-6.886 лица) у односу на Q4 2018. годину и за 1,3% (7.851 лице) у односу на Q1 2018. године. Највећи пад забележен је у јавним државним предузећима (3.594 лица) и администрацији на нивоу државе и аутономне покрајине (1.560 лица).

Табела 20. Запослени у јавном сектору

	Број			Апсолутни раст/пад	Стопа раста	
	Q1 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q1 2019 Q1 2018	Q1 19 Q4 18	Q1 19 Q1 18
Укупна регистрована запосленост	2.092.220	2.158.659	2.147.948	55.728	-0,5	2,7
Јавни сектор - укупно	606.344	605.379	598.493	-7.851	-1,1	-1,3
Јавна државна предузећа	87.934	87.918	84.340	-3.594	-4,1	-4,1
Јавна локална предузећа	60.278	61.019	59.815	-463	-2,0	-0,8
Администрација - ниво државе и аутоном. покрајине	132.947	132.439	131.387	-1.560	-0,8	-1,2
Администрација - ниво локалне самоуправе	27.955	28.104	27.252	-703	-3,0	-2,5
Здравствени и социјални рад	149.207	149.593	148.887	-320	-0,5	-0,2
Образовање и култура	148.025	146.306	146.812	-1.213	0,3	-0,8

Извор: РЗС (ЗП 22)

ЗАРАДЕ

У периоду јануар-фебруар 2019. дошло је до раста зарада на међугодишњем нивоу (брuto за 6,8% и нето зараде за 6,9% су реално повећане). Такође, у фебруару 2019, повећане су реално просечна брuto (6,9%) и нето зарада (7,0%) у односу на фебруар 2018. На месечном нивоу, у фебруару 2019. брuto и нето зарада су реално смањене (за -4,6% и -4,5%).

Просечна фебруарска плата је смањена у односу на јануарску, а разлози за то су исплата бонуса, повећање плата у јавном сектору (у просеку 9%) и већи број радних дана (сати) у јануару.

Табела 21. Просечне нето зараде у Србији

	2018	2018										2019		
		I	II	III	IV	V	X	XI	XII	I	II	I-II		
Просечна зарада –укупно у RSD	49.650	50.048	47.819	49.400	49.117	50.377	49.901	50.556	52.372	54.521	52.426	53.470		
Запослених у радном односу	49.981	50.328	48.102	49.697	49.421	50.679	50.253	50.901	52.690	54.836	52.753	53.791		
Запослених ван радног односа	32.867	33.155	31.669	33.332	32.403	34.056	33.515	33.222	35.635	35.417	33.876	34.618		
Запослених у правним лицима	52.653	52.959	50.664	52.329	52.093	53.397	52.871	53.677	55.700	57.870	55.746	56.804		
Предузетника и запослених код њих	26.801	27.305	25.755	26.714	26.336	27.415	27.461	27.035	27.308	29.304	27.583	28.438		
Јавном сектору	55.423	56.585	54.182	55.272	55.450	56.268	55.637	56.283	56.431	61.542	59.798	60.671		
Ван јавног сектора	46.786	46.681	44.550	46.406	45.934	47.435	47.140	47.782	50.422	51.160	48.942	50.045		

Извор: РЗС

Просечна нето зарада изражена у еврима повећана је са 443 (децембар 2018) на 460,3 (јануар 2019) евра. Зарада без пореза и доприноса (нето) у прерађивачкој индустрији у фебруару 2019. је износила 46.302 динара и нижа је за 11,7% од просечне нето зараде у Србији.

Табела 22. Просечне зараде у Србији

	2018	2018										2019		
		I	II	III	IV	V	X	XI	XII	I	II	I-II		
Просечна зарада (брuto) у RSD	68.629	69.218	66.084	68.251	67.901	69.684	69.012	69.949	72.167	75.296	72.350	73.817		
Просечна зарада (нето) у RSD	49.650	50.048	47.819	49.400	49.117	50.377	49.901	50.556	52.372	54.521	52.426	53.470		
Просечна зарада (нето) у RSD прерађивачка индустрија	45.317	45.283	42.798	45.271	44.257	47.114	45.437	46.738	47.708	48.674	46.302	47.482		
Прерађивачка индустрија (%)	91,3	90,5	89,5	91,6	90,1	93,5	91,1	92,4	91,1	89,3	88,3	88,8		
Просечна зарада (нето) у EUR	419,8	421,5	405,0	417,7	415,6	426,3	421,3	427,2	442,8	460,4	443,4	452,2		

Извор: РЗС, НБС

Графикон 6. Просечна нето зарада

Извор: РЗС

Посматрано на нивоу сектора, у периоду јануар-фебруар 2019, највеће просечне нето зараде, у односу на просек зарада у РС, остварен је у: сектору информисања и комуникација, финансијској делатности и делатности осигурања, снабдевању ел. енергијом, гасом и паром, рударству, стручним, научним, иновационим и техничким делатностима, државној управи и обавезном социјалном осигурању. Најниже просечне нето зараде, у односу на просек зарада имали су запослени у: услугама смештаја и исхране, осталим услужним делатностима, уметности, забави и рекреацији, трговини на велико и мало и поправци моторних возила и грађевинарству.

Табела 23. Индекси нивоа просечних нето зарада у периоду 2013-2019. година (по секторима)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	I-II2019
Просечна нето зарада - Укупно	100	100	100	100	100	100,0	100
Пољопривреда, шумарство и рибарство	85,1	83,6	85,3	84,9	87,9	86,4	85,4
Рударство	155,6	156,4	160,0	157,9	156,8	154,8	158,9
Прерађивачка индустрија	85,8	87,0	92,6	94,6	95,9	91,3	88,8
Снабдевање ел. енергијом, гасом и паром	168,0	170,5	168,2	165,2	163,7	162,3	162,8
Снабдевање водом и управљање от. водама	89,9	89,5	89,0	88,7	87,3	88,5	87,7
Грађевинарство	81,4	84,2	94,0	90,5	90,1	88,2	86,7
Трг. на велико и мало и поп. мот. возила	76,5	76,0	77,9	78,4	78,9	84,2	83,7
Саобраћај и складиштење	104,5	103,1	104,4	103,5	102,5	91,5	91,0
Услуге смештаја и исхране	55,5	55,9	60,3	61,0	61,6	63,7	63,4
Информисање и комуникације	153,5	176,5	186,9	191,7	195,3	167,5	182,5
Финансијске делатности и дел. осигурања	180,2	171,6	175,2	180,4	181,7	182,4	178,0
Пословање некретнинама	110,5	107,0	111,1	112,6	113,0	101,2	99,9
Стручне, научне, иновационе и тех. делат.	143,5	146,3	154,4	159,8	154,0	122,6	123,3
Административне и помоћ.услугне дел.	71,5	75,2	77,5	77,7	81,8	87,2	89,0
Државна управа и обавезно соц. осигурање	122,5	119,9	108,4	105,3	104,0	117,2	120,3
Образовање	97,3	96,6	90,5	88,5	88,6	104,6	103,5
Здравствена и социјална заштита	99,3	97,6	91,5	90,1	88,9	99,1	102,0
Уметност, забава и рекреација	94,5	91,2	85,2	80,8	81,8	83,8	84,5
Остале услужне делатности	73,1	74,9	76,3	75,7	73,5	77,9	77,6

Извор: РЗС

Табела 24. Индекси нивоа просечних нето зарада у прерађивачкој индустрији (по областима)

	2016	2017	2018	I-II 2019	Стопа раста I-II 2019 /I-II 2018	
					номинално	реално
Просечна нето-зарада - Укупно	100	100	100	100	109,3	106,9
Прерађивачка индустрија	94,6	95,9	91,3	88,8	107,8	105,5
Производња прехранбених производа	85,1	85,7	80,7	77,3	105,3	103,0
Производња пића	160,1	154,5	137,6	123,5	100,1	98,0
Производња дуванских производа	246,0	235,0	202,5	178,3	106,9	104,6
Производња текстила	76,4	72,1	79,3	78,4	108,6	106,2
Производња одевних предмета	57,3	60,2	65,7	64,3	107,6	105,2
Производња коже и предмета од коже	61,6	63,1	69,3	68,2	109,6	107,2
Прерада дрвета и произ. од дрвета, осим намештаја	60,8	58,4	62,4	62,2	108,6	106,3
Производња папира и производа од папира	123,2	122,9	98,5	92,0	104,9	102,7
Штампање и умножавање аудио и видео записа	84,9	84,0	79,8	77,1	107,2	104,8
Производња кокса и деривата нафте	237,7	236,3	167,9	182,6	117,4	114,8
Производња хемикалија и хемијских производа	118,5	117,7	124,5	108,4	96,5	94,5
Производња основних фармацеут. произ. и препарат.	185,9	180,4	176,5	183,2	118,0	115,5
Производња производа од гуме и пластике	107,4	112,9	106,9	101,2	107,7	105,4
Производња производа од неметалних минерала	107,1	111,2	97,7	97,5	106,6	104,3
Производња основних метала	129,6	132,9	132,6	126,1	108,9	106,6
Производња металних производа, осим машина	89,9	96,1	90,6	87,6	108,6	106,3
Производња рачунара, електронских и опт. произв.	179,1	184,1	120,5	108,9	91,7	89,7
Производња електричне опреме	96,2	99,1	93,8	93,6	108,0	105,7
Производња непоменутих машина и опреме	102,5	105,7	100,1	107,0	120,5	117,9
Производња моторних возила и приколица	84,3	84,2	91,8	92,1	112,2	109,8
Производња осталих саобраћајних средстава	100,0	110,4	104,2	98,8	105,8	103,6
Производња намештаја	69,4	71,6	73,0	71,2	107,5	105,2
Остале прерађивачке делатности	93,5	91,0	82,8	74,5	100,2	98,1
Поправка и монтажа машина и опреме	81,3	85,8	99,8	95,7	110,7	108,4

Извор: РЗС

Међутим, забележени су већи распони (2,9:1) у кретању нето зарада унутар области прерађивачке индустрије. Највећа је у области производње основних фармацеутских производа, и препарата, производњи кокса и деривата нафте, производњи дуванских производа, док је најмања у преради дрвета и производа од дрвета, осим намештаја, производњи одевних предмета, производњи коже и предмета од коже.

Регионалне разлике у исплаћеним зарадама и даље су веома изражене. У периоду јануар-фебруар 2019. највећу просечну нето зараду у односу на просек Републике имали су запослени на подручју Београдског региона (24,1% изнад просека Републике), а најнижу на подручју Региона Шумадије и Западне Србије (14,6% испод просека Републике).

Посматрано по областима, највећу просечну нето зараду имали су запослени у Београдској, а најнижу у Јабланичкој области. Највеће нето зараде на нивоу градова-општина су у Костолцу, Лајковцу, Београдским општинама – Врачару, Старом граду, Новом Београду, Савском венцу, Лазаревцу, Вождовцу, Звездари а најниже у Гаџином Хану, Бојнику, Власотинцу, Варварину, Крупњу, Ивањици.

Табела 25. Индекси нивоа просечних нето зарада у периоду 2013-2019. година
(по регионима и областима)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (I-II)
Република Србија	100	100	100	100	100	100	100
Београдски регион	123,2	124,5	125,0	125,2	125,6	122,2	124,1
Регион Војводине	97,7	96,8	96,9	96,8	96,5	94,9	94,0
Севернобачки област	88,5	89,3	88,3	90,8	91,0	92,1	90,3
Средњобанатски област	91,6	89,1	87,9	88,6	90,0	94,2	93,1
Севернобанатски област	86,3	86,8	86,9	86,2	87,2	90,0	88,7
Јужнобанатски област	105,9	103,6	103,4	100,9	99,6	95,7	94,5
Западнобачки област	87,3	84,5	84,6	84,0	82,6	86,1	85,7
Јужнобачки област	107,3	106,3	106,8	107,1	106,1	100,6	100,4
Сремски област	86,2	86,9	88,2	88,7	89,0	89,8	88,0
Регион Шумадије и Западне Србије	85,2	84,2	83,4	83,1	83,6	86,5	85,4
Мачвански област	83,9	84,0	81,5	80,1	80,0	84,0	83,3
Колубарски област	86,9	88,2	88,7	87,9	87,0	92,4	91,3
Шумадијски област	91,9	89,6	87,8	87,7	88,2	93,2	91,4
Поморавски област	83,6	81,5	78,2	77,1	77,9	81,8	81,5
Златиборски област	84,5	84,6	85,2	85,6	86,4	86,6	85,9
Моравички област	86,4	85,7	85,8	85,3	86,9	84,0	85,2
Рашки област	82,3	80,0	79,0	78,6	79,0	81,7	81,4
Расински област	79,5	78,5	79,3	80,0	79,7	82,7	81,9
Регион Јужне и Источне Србије	86,0	85,9	85,7	86,7	86,4	88,9	88,2
Подунавски област	85,7	86,7	88,2	93,9	95,0	93,9	91,8
Браничевски област	97,6	98,7	98,5	98,3	95,7	94,8	94,6
Борски област	109,2	106,1	102,6	100,2	98,7	98,0	101,0
Зајечарски област	83,9	84,9	82,6	80,5	81,4	84,2	84,4
Нишавски област	85,8	86,7	85,5	86,5	86,5	89,8	89,3
Топлички област	74,3	74,3	75,6	74,2	74,4	81,4	82,7
Пиротски област	78,4	85,8	89,0	95,0	98,7	97,1	92,1
Јабланички област	75,7	74,8	75,4	74,1	74,6	78,9	78,4
Пчињски област	77,9	72,1	74,4	78,1	76,1	82,6	81,3

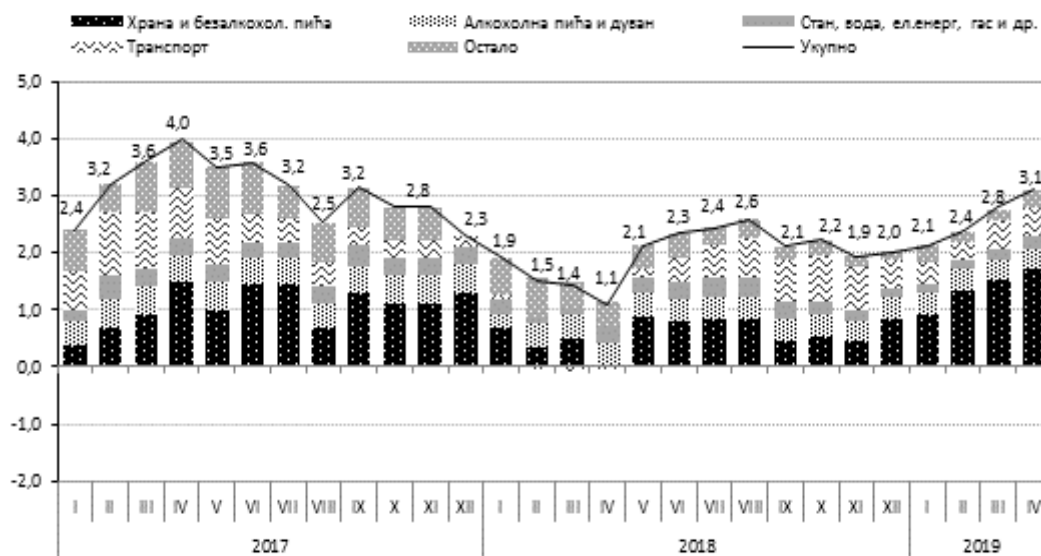
Извор: РЗС

Просечно исплаћена пензија у периоду јануар-фебруар 2019. износила је 26.332 динара и реално је повећана за +3,1% на међугодишњем нивоу. Просечно исплаћена пензија у фебруару 2019. године износила је 26.335 динара, и реално је смањена за -0,7% у односу на јануар. Укупан број корисника пензија смањен је у односу на фебруар 2018. за -0,3% (5.961 пензионер). Однос укупно броја запослених и укупног броја пензионера у фебруару 2019. износио је 1,2:1. Истовремено, просечна пензија чини 50,2% просечне нето зараде.

ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ

- Инфлација се и од почетка 2019. налази у границама циља од $3,0 \pm 1,5\%$ и у периоду јануар-април износила је 2,6%, док је на међугодишњем нивоу у априлу износила 3,1%. Она се током Q1 2019. постепено приближила централној вредности циља, највећим делом као последица ефеката ниске базе из истог периода 2018. код цена поврћа, које је поскупело више него што је то сезонски уобичајено за овај период године. Базна инфлација од почетка године има благу тенденцију раста у односу на децембар 2018.(1%) и у априлу је износила 1,4%.
- На месечном нивоу потрошачке цене су у априлу забележиле раст од +0,7% у односу на март, што је резултат раста цена непрерађене хране (поврћа и воћа), текстила за домаћинство и услуге за одржавање и поправку стана. Регулисане цене су повећане на шта је у највећој мери допринео раст цена непрерађене хране и пад енергије, док је базна инфлација (укупна инфлација умањена за пад цена енергије, хране, алкохола и цигарета) повећана у односу на март и износи 0,5%.
- На нивоу Q1 2019, потрошачке цене су оствариле раст од 1,5%, који је, као и у другим земљама у окружењу, био вођен, пре свега, поскупљењем хране и безалкохолних пића (4,5%, уз допринос инфлацији од 1,4 п.п.). То поскупљење се првенствено односи на повећање цена непрерађене хране (12,1%) услед поскупљења свежег поврћа (30,3%, уз допринос инфлацији од 1,1 п.п.), као и повећања цена свежег воћа (13,9%, уз допринос инфлацији од 0,2 п.п.).
- Међугодишња инфлација ће наставити да се креће у границама циља до краја периода пројекције – највероватније у доњем делу циљаног распона.

Графикон 7. Допринос главних категорија цена

Извор: РЗС, МП – истраживање

ЦЕНЕ ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА

- Међугодишњи раст цена произвођача индустријских производа у првом кварталу 2019. године износи 1,3%, а прерађивачке индустрије 1,4%.
- Цене произвођача индустријских производа у Q1 2019. годину, бележе раст код 16 области, а пад 7 области.

Табела 26. Индекси цена произвођача индустријских производа, по делатности КД 2010,

	2014	2015	2016	2017	2018	<u>Q1 2019</u> Q1 2018
Индустрија - укупно	100,7	100,2	99,6	103,4	102,2	101,3
Прерађивачка индустрија	99,4	99,5	99,5	103,8	102,4	101,4
Производња прехранбених производа	97,4	101,0	102,0	101,1	99,2	100,4
Производња пића	102,9	105,3	97,9	100,4	100,2	101,4
Производња дуванских производа	107,5	104,3	113,5	115,5	110,4	113,7
Производња текстила	100,7	106,4	100,8	97,0	97,3	99,8
Производња одевних предмета	98,5	102,9	99,4	97,9	102,0	98,1
Производња коже и предмета од коже	103,5	100,2	101,2	95,7	93,5	97,3
Прер. др.и произ. плуте, сламе и прућа, осим намештаја	105,8	101,6	100,1	103,9	99,5	101,0
Производња папира и производа од папира	97,0	105,5	105,4	102,2	104,0	102,3
Штампање и умножавање аудио и видео записа	100,9	94,2	98,5	77,7	95,3	101,9
Производња кокса и деривата нафте	91,9	76,9	85,2	122,2	119,1	106,8
Произ. хемикалија и хемијских производа	105,9	103,6	96,2	100,9	98,4	98,6
Произ. основних фармацеутских произ. и преп.	98,9	91,4	95,9	99,7	101,7	100,6
Производња производа од гуме и пластике	100,5	102,1	101,5	101,7	103,9	104,2
Произ. производа од осталих неметалних минерала	103,0	101,2	100,7	102,0	101,8	102,9
Производња основних метала	97,8	100,9	99,2	115,0	101,1	97,1
Произ. металних производа, осим машина и уређаја	100,0	100,9	100,1	101,8	102,8	102,6
Произ. рачунара, електронских и оптичких производа	101,6	102,6	100,2	111,3	110,3	101,9
Производња електричне опреме	100,0	102,2	100,5	99,9	96,9	96,7
Произ. непоменутих машина и опреме	98,8	103,6	102,3	99,3	99,9	100,8
Произ. моторних возила, приколица и полупр.	97,5	99,7	100,3	100,8	99,5	99,5
Производња осталих саобраћајних средстава	100,0	100,0	100,0	103,3	95,8	102,3
Производња намештаја	100,8	102,4	100,0	102,3	100,6	100,2
Остале прерађивачке делатности	100,0	100,0	100,0	105,3	101,7	105,3

Извор: РЗС; МП-истраживање

- **Посматрано по областима**, анализа произвођачких цена **у Q1 2019.** у односу на период претодне године показује да је *највећи раст* цена забележен у: Производњи дувана (13,7%) Производњи кокса и деривата нафте (6,8%), и Производњи осталих прерађивачких делатности (5,3%).
- Цене произвођача индустријских производа за **домаће тржиште у марту 2019.** су забележиле раст од 0,6% у односу на просек 2018, а 1,3% у односу на март претходне године.